

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KOLLÉGIUM
Ide kell küldeni a lap szelvényt és anyagi ügyekre vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár
egész évre 10 arany korona
félévre . . . 5 arany korona
Egyes szám ára 25 arany fillér

Pásztorok és bölcsek.

A Máté bölcsei és a Lukács pásztorai kedves és meghitt mellékalakjai a csillagfényes, angyal-szózatot bethlehemi éjszakának. Önélkülok tán el sem tudnók már képzelni a Kisdéd jászolbölcséjét. És a lelkünk minden karácsonykor meg-megújuló gyönyörűséggel emelkedik, amikor elgondoljuk, hogy ime: a világ Megváltójának már a világba belépésekor egy porba omlanak előtte a legegyszerűbb és a legkultiváltabb embertípus képviselői, a pásztorok és a bölcsek — megható, örök jelképül annak, hogy Jézus, aki a Krisztus, sem nem *csak* az együgyűek, sem nem *csak* a műveltek számára jött el ajándékkal: Ő az *emberhez* jött, aki mi helyt ő előtte megjelenik s meghódol, nem több, csak ember, tehát bűnös, aki megváltásra szorul — és nem kevesebb, mint halhatatlan lélek, tehát Isten képe, Isten gyermeke, néki, az Egyszülöttnek, testvére és örökostársa.

Erdemes azonban egy áhitatos pillanatra megfigyelni azt is, ami *különböző* van a pásztoroknak és a bölcseknek egyébként annyira egyező hódoló felvonulásában és maguktartásában a jászolbölcső előtt.

A bölcsek egy hosszú kereső útról jönnek. Lépésről-lépésre, lassan vezeti őket a csillag fénye. És reménykedő bizonytalanságuk csak a küszöbön ér veget. Csak amikor a csillagsugár rátűz egyenesen a rongyokban szendergő csecsemő homlokára: akkor tudják meg egészen bizonyosan, hogy célt értek. De akkor aztán el is árasztják dús kincsesládáiknak és örvendező szívüknek minden fényével és gazdagságával azt, akiről most már bizonyosan tudják, hogy minden látszat ellenére is a királyoknak királya Ő.

A pásztorok meg csak a bethlehemi határból jönnek. Az újtók rövid és a céljuk közeli. Amilyen készséggel hisznek, minden további okoskodás és habozás nélkül, az angyali szónak, ép oly természetesnek találják, hogy ennek a szónak a beteljesedését és az igazolását csakugyan hamarosan ott is látják maguk előtt a jászolban. Hódolatuk nem is oly ünnepélyes és olyan bőkezű, mint a bölcseké: egyszerű szívük öröme és hálája úgy jut kifejezésre, hogy elhirdetik ami nekik a gyer-

mek felől mondatott vala, és dicsőítik és dicsérik az Istent mindazok felől, amiket hallottak és láttak.

Azóta is mindig így volt és ezután is mindig így lesz.

Az egyszerű ember kiváltsága a művelt ember fölött az, hogy öneki nem kell, mint amannak, egy talán nagyon is hosszú, fáradságos és veszedelmes útat megtennie a Jézus bölcséjéig. Öneki nagyon a szomszédjában van a bethlehemi jászol, öneki ugyan hamar, — szinte magától értődően — útat talál szívéhez az angyali szózat. Kulturával el nem gyötört, keresésben ki nem fáradt egyszerű lelkek nagyon jól, otthonosan érzik magukat a Krisztus közelében — ha egyszer odavezette őket a Látomás szelíd hatalma — s természetes erővel fakad belőlük a dicséretmondás és a bizony-ságtétel.

A művelt ember kiváltsága pedig az egyszerű ember fölött az, hogy ő meg gazdag és fényes ajándékot vihet a bethlehemi újszülöttnak. Elviheti neki a legnemesebb emberi eszményeit, amelyeknek a csillagfénye feléje irányítá kereső lépéseit s az út áldott végpontján reá mutatott. Elviheti neki a tudományát és a művészetét, oda-onthatja eléje mindazt, ami életformáló, életgazdagító és életszépítő, anyagi és szellemi hatalom csak van a birtokában — hogy ezzel még tündöklőbbé tegye királyi koronáját és még jobban felmagasztalja nevét, azt a nevet, melyen kívül nem adatott más emberek között és az ég alatt, amely által nekünk megtartatnunk kellene.

Az egyszerű ember közelről jő és Jézusban hamar megtalálja *a maga* Királyát. A művelt ember messziről jő, talán tapogatózva és tévedezve — de ő hozza azt, amivel Krisztust királlyá lehet tenni *a világban* is.

Földi és történelmi feladatát az az egyház fogja a legdicsőségesebben betölteni, amelyiknek egyszerű és művelt tagjai — mindegyik a maga kiváltságának boldog és cselekvő birtokában — a legtöbbször, a legkönnyebben és a legállandóbban tudnak és szoktak találkozni az Egyszerűség nettovábbja és a Bölcsesség tengere: a bethlehemi kisdéd előtt.

R. I.

Szerkesztői búcsúszó.

Tíz évi szerkesztés után búcsút veszek a Debreceni Protestáns Laptól. Más térre való elhívás készlet a válásra: másutt is kell szolgálnom. Búcsúzom tehát e Lap igen tisztelt Olvasóitól a felelős szerkesztésében megjelenő emez utolsó számban és ezennel összeállítom rövideden a mérleget is a tíz évi szerény munkámról.

Lapunk irányítása mindig a Főszerkesztő kezében volt; vele megbeszélve közöltem a legfontosabb cikkeket, amelyekért mindig vállaltam a felelősséget. Megtörtént, hogy egyik-másik kérdésben nem értettünk egyet, de mindig megértettük egymás önzetlen, megokolt véleményét s ez a megértés volt az alapja tíz éves, nem éppen eredménytelen, közös munkásságunknak. Ezért a megértésért jól esik e helyen és most is köszönetet mondanom Dr. Sz. Kun Béla főszerkesztő társamnak.

A Lap anyaga tíz év folyamán a kezemen ment keresztül. Ezalatt az idő alatt polemikát sohasem kezdtem. Úgy tartottam, hogy a polemia, főképpen egyházi lapok között, semmi esetre sem eredményez annyi hasznot, mint amennyit a lap hasábjain általa elfoglalt papíros ér. S ha talán egy és más kérdést tisztáz is a tollharc, de rendszerint nem épít. Ami kevés polémia a Lapban tíz évi szerkesztésem alatt volt, azt kívülről indították. Még a külső támadásokra is ritkán válaszoltunk; de ha már elkerülhetetlen volt a szólás, nem hátráltunk meg, hanem feltártuk a tényeket a maguk valóságában. A tények szavára mindig elhallgattott az ellenfél. A kritika terén szintén ezek az elvek vezéreltek, úgyhogy a kemény kritika hangját nagy ritkán és csak akkor vettem elő, amikor veszedelem fenyegette az egyetemes református egyházat.

Szerettem volna a Lapot nagy elterjedettségűvé, igazi nivós kerületi lappá fejleszteni. Ebben azonban sok minden megakadályozott. Nekem magamnak sem volt annyi időm, hogy csak ennek a Lapnak éljek. A háború második eszendejének közepétől a forradalmakon át a megszállás cenzurái s a ránk kényszerített békeszerződés nyomán fakadt gazdasági válságok nem voltak alkalmasok a Lap fejlesztésére. Nem egy évet kezdtünk a deficit gondjával és nem egy évet zártunk az ingyen végzett munka konstatálásával.

De még így is felzendülhetett volna Lapunk, ha az egyházkerület nemlelkészi vezetői, hivatott „világi papjai” előfizetéseikkel és cikkeikkel felkarolták volna. A tíz esztendő alatt nem jelent meg a Debreceni Protestáns Lapban húsznál több cikk, amelyik csakis a lekipásztorokat érdekelte volna; mindig ügyeltem arra, hogy mint „egyházi és iskolai” lap csak olyan cikkeket közöljek, amelyek

lelkészt és nemlelkészt egyformán érdekelnek egyházi és iskolai szempontból. S mégis papi újságnak mondták sokan olyanok, akik sem nem támogatták, sem nem olvasták.

Am nem panaszkodom. Ma nem a lamentálásnak, hanem a szolgálatnak az idejét éljük, s ha öndicsekvés nélkül megállapíthatom, hogy az Úr végetlen és meghálálhatatlan jóságából, e tíz évi szerkesztéssel is, erőm és képességem szerint szolgálni buzgólkodtam anyaszentegyházamnak és veteményes kertjeinek: iskoláinknak, mint szintén ígehirdető, tanító és egyház-kormányzó szolgatársaimnak: akkor örömmel telhetik meg szívem s az örvendező szív teljességével kívánom, hogy ez a Lap, az ő vezetőivel és Olvasóival együtt vivat, crescat, floreat!

Erdős Károly.

Tarca

Karácsony-estén.

I.

*Ma van a születésed napja,
Oh ártatlanság Baránya!
Hírderi a sok karácsonyfa
A fényes, meleg palotákba.*

*Ma van a születésed napja
Oh fő dre szállott égi szeretet!
— A fényes, meleg palotáknak
Hidegségében — Jézus, megfeszülnek!*

II.

*Ha születélt volna
Királyi biborbá,
Nem a beihlehermi
Szegényes jászolba,
Oh én Királyom, Jézusom:
Talán csodáiván a
Hozzánk hajlásod,
Hogy a szegénységünk
Fennről is meglátod;
De nem imádnálak — tudom.*

*De mert születélt a
Mi szegénységünkbe;
Pó yád volt a világ
Read takart bűne,
— Benne az enyém is, tudom;
Mi szegénységünket
Hogy felmagasztaltad;
Mi sok bűneinket
Hogy megvigasztaltad;
Imádlak téged — Jézusom.*

Jóth József.

Iskola

Kerekes Ferenc pedagógiai levelei.

(Folytatás.)

Ma, amikor már a külföldi jobb gyárakban is a legraffináltabb eszközökkel, a tudomány, a kísérleti lélektan minden hatalmával igyekeznek megállapítani a munkás mirevalóságát: minden téren, mindenütt fontos az érték pontos megállapítása. A kereskedelemben annak a gyárnak nincs hitele, amelyik nem hajszálpontossággal azt szállítja, amit a név, a megjelölés ígér. Éppen az iskola legyen az a rossz gyáros, amely rosszul, vagy immel-ámmal, nagy általánosságban jelöli meg portékája tartalmát, értékét, úgy hogy kísérletezhet vele az Élet újra, mindent előről kezdve, ha meg akarja ismerni a használhatóságát. Pedig, ha iskoláskorunkra visszaemlékszünk, az is eszünkbe juthat, hogy mi hajszálpontossággal tudtuk mindenkinek az értékét. (Magam is, tanárként, fölhasználok ezt az impresziómat: elsősorban a tanulók önvalloása, aztán az osztály ellenőrzése mellett, a komolyabb elemek ad hoc bevonásával osztályozok.)

Ha így állunk a közönségesekkel, mennyivel inkább kell a világ Isten-rendelte emeltyűi, a tehetségek izmosítására és értékük, hajlamuk, használhatóságuk megállapítására. Nagyon tetszik nekem elveiben Pintér Jenő mostmár kiforrottabb módszere. Elmé yedés, tanulmány nélkül lehetetlen új gyümölcsöt jelentő eredményt elérni: legfeljebb a vadzseni, (vagy az u. n. „buta szerencse“) törne akkor elő. Nagyon helyes tehát, hogy ma már kijelölik a kört, amelyből lésszen majd a feladat. Nesztelenül, egymás tudtán kívül feleljenek ugyanazon kérdésekre, így talán — a subiectív szempontokat leszámítva, melyeket az élet gépezete sem igen vesz figyelembe — lehet obiectív ítéletet mondani. *Egy más* soha nem okolhatják az ilyen kísérletnek alávetettek az esetleges sikertelenségért, gyűlölet nem származhatik belőle, csak izmos szárnak, biztos fej, messzebb látó szem. Az erkölcsi méreg foga ki van törve ezzel az aemulationak.

Kerekes véleménye is lényegi eg ide megy ki. A Fleiszzettel nem más, mint a mi felévi értesítők, csak hogy gyakoribb időközökben, kb. hónapoként adták a német iskolák. Amit ma a szülők értekezletekkel akarnánk elérni, t. i. hogy a szülők jöjjenek közelebb az iskolához, azt a magyar gögösen kényelmes, más kegyelméért nem esdeklő, a tárgyilagos rápirítást nem szerető természetre tekintettel tán még szerencsésebben oldta volna meg ilyen sűrű értesítésekkel. De ma már talán bizhatunk benne, hogy a szülők felvilágosodottabbak, maguk is iskolát járván, tudják, hogy a tanárok nem mumu-ok: „Csak egy aetast tudnánk okosan felnevelni“ — sóhajthatjuk fel Kerekessel, csak egy nemzedéket tudnánk a nevelés értékebe vetett igaz nagy hittel telítetten elbocsátani, azt hiszem, megnyerte az iskola a csatát. De mit

szóljunk, mikor a tanárok közt is annyi a pedagógia-gyűlöelő, a szülői értekezletek ellenzője és kinevetője... Ideje volt már annak az alaposabb pedagógiai képzést lehetővé tevő ötödik gyakorlati évrnek. De a vidéken gyakornokoskodó tanárjelölteknek központi, mélyreható elméleti tanulmányra berendelése, rendszerbe juttatása nélkül megint ott leszünk, ahol a part szakad...

Érd kes és eredeti a *vesszővel való fenyítésről* szóló véleménye. Salamon — úgymond — parancsolja a vesszőzést, az újabbak tiltják. *Ő részint parancsolja, részint tiltja.* Szerinte nem szükséges kiirtani, csak helyén kell alkalmazni. Vigvázni kell az érzékenységre, aztán pedig csak akkor folyamodni a vesszőhöz, mikor már egyéb nem használt. Indulatosság nélkül kell fenyíteni. (Erről is illene egy jó prédikáció az Ispotály templomban, veti utána István öccse állására s országos hírű szónoki hatására célozva.)

Itt megint kényes elvi kérdést pendít meg Kerekes, mely a másikhöz hasonlóan ma is kísért s általánosságban hitem szerint nem is lehet soha eldönteni. Ma általában tiltják a pedagógusok. De bizony könnyen úgy járnak vele, mint az egyszeri főigazgató, aki a tanári karban ékes előadást tartott a verés ellen s utána a mondottak teljes hitében kivonulván, egy gyerek pont — a hasának szaladt. Mit nem tesz maga a mester is? Éktelen dühében jól pofon teremti a diakot. Pedig itt még a rossz szándékot sem lehetett a gyerekre fogni: sietett az istenadta s mit tudta, hogy pont az egyik ajtónál hasonló sürgős járatban van a főigazgató.

Magam is sokat töprengtem ezen a kérdésen, áttanulmányoztam hozzá a pedagógiai írók véleményét, próbáltam belehelyezkedni a szülők és gyermekek helyzetébe, meghallgattam a felnőtt emberek visszaemlékezéseit s bizony, én is a Kerekés nézetére jutottam a legelső osztályokra vonatkozólag. Hirdetem, hiszem és vallom, hogy szent, csodatitkokat rejtegető kincs lehet a gyermek, ezeket felszínre kell hozni belőle a jó nevelőnek. Vannak, akiknél dúrva, kemény kéreg borítja a belső jót, — bizony, ezt le kell fejteni, ha nem akarunk *kényelmesen* belenyúgodni, hogy „*az ő baja!*“ A hánccselejtés pedig nincs megtörés, fájdalmas hangú pattogás, ütődés nélkül. A gyümölcsösökben is felkarcolgatja tán a drókefe a törzseket, de mily áldásos a hatása! Ismétlem, mi sem könnyebb, mint a tanárnak leszámolni a rossz gyerekekkel, elbuktatni, kirekeszteni az osztályból, de képzelje el csak magát szülőjének a helyzetében. Kielégítő megoldás-e a számára? Nem átkozhatja-e joggal azt a tanárt, tanítót, aki ilyen nagyúri eszközökkel néz el szerencsétlen, talán jobb sorsa érdemes fia felett. Hány-nak, meg hány-nak csak a IV—V. gimnáziumban „jön meg az esze“. Ettől kezdve aztán végkép kitiltott a vessző, vagy általában a testi fenyíték, aminthogy a gyümölcsfához sem használnánk az érdes kefé, ha be tudnánk neki beszélni, hogy hipp-hopp, édes fácskám, légy erős és rázd le magadról azokat a

zuzmókat, mohokat, amelyek csak elszívják, tönkreteszik alattomban törzsedet.

(Nagykörös.) (Folytatjuk.) **Dr. Törös László**

Magunk között.

Karácsonyi ének a címe annak a bájos és megható történetnek, amelyben a világ egyik legnagyobb és legmélyebben érző írója, Dickens, elbeszéli, hogyan változik át a rideg, önző és emberkerülő agglegény nyájas, kedves, bőkezű és mindenekfelett melegszívű nagybácsivá — egyetlen éjszakán, a karácsony éjszakáján. Ezt a megjobbító, szeretettel, egymás iránti gyöngédséggel megtöltő karácsonyi éneket meg kellene hallani nekünk, magyar kálvinistáknak is. Papok a világgal, papok a tanítókkal, sőt olykor papok egymás között is sok helyen torzsalkodva élnek. Különböző theologiai és egyházpolitikai irányzatok miatt, sőt olykor enélkül is, pusztán a különböző egyházkerülethez tartozás, vagy különböző iskolában neveltetés miatt ellenszenvvel tekintgetünk egymás felé. Krisztus Urunknak áldott születésén szálljon a szívünkbe valamennyiünknek a megértés, hogy minden, ami bennünket egymás ellen indít, parányi jelentéktelenség, és egyetlen nagy feladatunk van ebben a földi világban: Szeretni szeretni, szeretni minden testvérünket, kivált minden magyart, s legkiválti azokat, akik velünk egy templomban keresik a Krisztus által az Isten országát.

Ez az áldott jó nép is csak felét bírta még befizetni az egyházi adónak, írja egyik lelkész barátom, aki, nem ok nélkül, büszke a gyülekezete tagjainak vallásosságára s az egyház iránti köteleességek teljesítésében dicséretes buzgóságára. Ez eddig nem történt meg, és most sem azért esik, mintha nem akarnának fizetni, hanem mivel nincsen miből. Rossz volt a termés, sok az adó, nagy a nyomorúság. Hát ez a szomorú híradás is jó egy karácsonyi tanulságnak. Egyrészt azért, hogy a népünk nyomorúságos állapota indítson bennünket összetartásra és egymás iránti elnézésre. Másrészt meg azért, hogy ha valamiben szükségét szenvedünk — ami most a jobb sorsban levőkkel is könnyen megesik — jusson az eszünkbe, hogy más embertársunknak még rosszabbul is megy a dolga. Az, aki csak egy szobát lúthet, mekkora nagy úr még a debreceni fekete-barak lakóihoz képest, akik negyvenhat család élnek együtt egy hodályban. És akinek nincs pecsenyéje karácsony ünnepén, gondoljon azokra, akiknek kenyérük sem marad elég. Pedig ez utóbbiak között alighanem olyan is leszen, akinek a kenyérkeresője valamikor a mi egyházunknak áldozta élete munkáját.

Irodalmi szemle

Lelkészi Szolgálati Napló. Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület könyvnyomda-vállalata ez év Karácsonyára egy igen érdekes és értékes újdonsággal lép az egyházi könyvpiacra. Ez lesz az új Lelkészi Szol-

gálati Napló Uray Sándor debreceni református lelkész, egyh. m. tanácsbíró s debreceni lelkésztületi moderator szerkesztésében, ki 20 éves papi működése s azalatt állandó naplóvezetése tanulságai alapján szerkesztette meg, igen praktikus és tetszetős formában a Naplót. Alakja ötös kvárt forma; a következő rovatokkal: 1. Napok bejegyzése. 2. Liturgiális és templomi szolgálatok, a használt textus megjelölésével. 3. Belmisszió. Cura pastoralis. Katekhezis. 4. Contemplatio. Bibliatanulmány. Irodalmi tevékenység. 5. Adminisztratio. 6. Megjegyzések és előjegyzések. — A tartós és tetszetős, kemény fedélbe foglalt Napló címlapja után Előszó és használati utasítás foglaltatik; a végén pedig tiszta lapok vannak az évvégi összefoglalás céljaira. — A Lelkészi Szolgálati Naplót a debreceni református egyházmegye újtól kötelező használatra máris elfogadta; példáját remélhetőleg országsszerte követni fogják. Az egy évre szóló napló ára 50 ezer korona, azaz négy pengő lesz s azonnal megrendelhető a *Mélinusz* könyvkereskedésben Debrecen, Piac-u. 26.

Református Vallás. Az S. H. S. királysági református egyházmegye megbízásából hioktatásra és hiterősítésre szerkesztették Ágoston Sándor, Kovácsy Sándor, Szabó Zoltán. — *Próbakiadás.* — *Református Iratterjesztés, Zombor, 1925.* — Ára 12 dinár. — Kis 8° 95 lap. — A Jugoszláviához szakított maroknyi magyar reformátusság — melynek lélekszáma kisebb, mint a debreceni gyülekezetünké — példás és minket, anyaországbelieket sok tekintetben megszégyenítő jeleit mutatja a fölébredt hitnek, az öntudatos és áldozatos egyházhűségnek. E jelek közé tartozik a vallásos és egyházi irodalom intenzív művelése is, melynek egyik legújabb és legszerencsésebb terméke ez a kis mű. Célja: a lehető legkomprimáltabb tartalommal és formában, egységes szellemű és methodikájú vallásitanítási vezérfontalat adni katecheta és növendék kezébe, föl egészen a III. ismétlő, illeőleg V. középiskolai osztályig bezárólag. E cél rendkívüli nehézségeivel a kitűnő szerzők általában véve igen pompásan megküzdöttek: művek nemcsak kísérletnek érdekes és tanulságos, de gyakorlati hasznavehetősége is már ebből a próbakiadásból igéretesen kitetsző. Az egyes részek (bevezetés; bibliaismertetés; egyháztörténelem; káté; egyházi élet; imádságok; térképek; énekmutató tábla; tanmenet) arányos és logikus tagoltságban következnek egymásra; kidolgozásuk pedagógikusan megfontolt, okosan tömörítő, tárgyilag általában megfelelő, könnyen és világosan stilizált. A részletekben természetesen még sok tökéletesítésnek van helye, de ezt majd magától meghozza a gyakorlat és a próba. Mi a magunk kifogásait részletesen nem is tartjuk szükségesnek felsorolni; csak ép megemlítjük, hogy a Luther „megtérésének“, ill. reformátori megvilágosodásának helytelen az a régi legendaszerű, a valóságnak nem megfelelő leírása, hogy „egyszer elkezdte olvasni a Szentírást“ stb. (38. l.) és hogy a „kálvinista egyház“ kifejezést, mint egészen

evangéliom- és reformátusellenest még emlegetni sem szabad komolyan, nemhogy megtanítani (41. l.). A mű összeállítói olyan munkát végeztek, amelynek nemcsak a jugoszláviai, speciálisan nehéz vallástanítási viszonyok között lesz meg gondolatunk szerint az igen nagy és áldott gyümölcsözése, hanem még itt, Csonka-Magyarországon is lesz — és kell, hogy legyen — példaadó és ösztönző hatása még mindig nagyon vegyes értékű katechetikai irodalmunkra. **ri.**

Különfélék

Előfizetési árak az 1926. évre.

Lapunk előfizetési ára

egész évre 14, félévre 7 pengő,

illetőleg ennek megfelelő papirkorona.

Nyugalmazott lelkészek, segédlelkészek, tanítók és özvegy lelkésznék egész évre 4 pengőért kapják a lapot.

De azonfelül **egyházunk minden olyan tagja,** aki a rendes előfizetési árat a maga viszonyai szerint magasnak találja,

ha hét pengőt beküld,

egész éven át kapja a lapot.

Sőt azoknak **az egyházközségeknek is,** amelyek az eddig fennálló hátralekukat teljesen kifizetik és szegénységükre hivatkozással a díj mérséklését kérik, készek vagyunk

egész éven át hét pengőért

küldeni a lapot. Ennek az előfeltétele azonban az, hogy a hátralékos tartozás kifizetése és a díjmérséklés iránti kérélem hozzánk küldése

legkésőbb 1926. évi január hó 5-éig

megtörténjenek.

Előfizetőink számának szaporodása esetén további díjmérséklésekre is készek vagyunk. **Egyházközségi előfizetőink érdekében cselekszik tehát az, aki a Debreceni Protestáns Lap számára új előfizetőket szerez.**

A lap legalább 8, esetleg 10 vagy 12 oldal terjedelemmel fog megjelenni, úgy, hogy **az egész évi terjedelem legalább 520 oldal** legyen.

Kedves Olvasóinknak boldog és idvességes ünnepeket kívánunk.

Gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnokunk a napokban töltötte be élete hetvennyolcadik évét. Az isteni kegyelem tartsa meg még sokáig életét és erejét egyházunk javára.

Dr. Erdős Károlyt, lapunk felelős szerkesztőjét, aki a bécsi evangélikus theologiai fakultáson

évekkel ezelőtt szerzett **theologiai doktori diplomát,** ezen oklevelének nosztrifikálásával december 19-én iktatta doktori sorába a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem. A doktorra fogadás szép szertartásának különös melegséget adott, hogy a theologus ifjak, szeretett tanáruk iránti tiszteletből, az avatás előtt és után egy-egy összhangzatos éneket adtak elő. Az ünnepélynek ez a száma mutatta ugyanis a legcsattanósabban azt a komoly és mély megbecsülést, amellyel Erdős Károly személye és munkája iránt mindazok, akik közvetlenül ismerik, méltán viseltének. Ez volt különben az első eset, hogy a debreceni egyetem theologiai fakultásán külföldi doktori oklevelet nosztrifikáltak.

Presbiteri értekezlet volt folyó hó 1-én Berettyóújfaluban a helybeli, bakonszegi, esztári, gáborjáni, hencidai és szentpéterszegi presbiterek bevonásával. A jól sikerült konferenciát, melyen a környékbeli lekipásztorok is részt vettek, F. Varga Lajos esperes vezette be mély hatású templomi bibliamagyarozatával. Az előadók: Dr. Erdős Károly, Dr. Miskolczy Pál egyházmegyei tanácsbíró, helybeli közjegyző és Uray Sándor nivós előadásaikkal tárgyalták a presbiteri intézmény kialakulását, jelenlegi állását és jövőre teendőit. Az értekezletet hasznos felszólalásokban bővülködő szeszmentes közélet követett, amelyen szóhoz jutottak azok is, akik a hivatalos formák között vonakodtak elmondani megszívlelésre méltó megjegyzéseiket. Konferencia előtti napon a leányegyesületnek volt kedves, hangulatos és maradandó hatású vallásos ünnepéje.

Lapunk vezetésében a következő évvel változás áll be. Dr. Erdős Károly felelős szerkesztőnk ugyanis, aki tíz esztendőn át jegyezte a lapot s akinek érdemeiről majd akkor szólhatunk, ha ezt nem az ő felelőssége alatt tesszük, január elsejével átveszi a Lelkészegyesület című laptársunk felelős szerkesztését s emiatt a nálunk tíz éven át becsülettel végzett munkájától megválk. Azonban megmarad lapunk kötelekében is, mint állandó belső munkatárs. A mi lapunk szerkesztéséért a felelősséget egyelőre eddigi főszerkesztőnk veszi át, aki mellett szerkesztőtárs dr. Révész Imre lesz. Magától értetődő, hogy ez a változás a lap irányában semmi változást nem jelent. A kiadói feladatok végzése szintén főszerkesztőnk személyes vezetése alatt történik, mindaddig, míg a lap anyagi ügyei teljesen rendbe nem jönnek. A lapot érdeklő minden küldeményt tehát ezentúl vagy a lap címével, vagy főszerkesztőnk nevével (aki azonban nem lévén pap, főtiszteletű címmel nem ajándékozandó meg) ellátva a kollégiumba, vagy a „Méliusz“ könyvesboltba kérünk irányítani, míg a pénzküldeményeket a **43,916.** számú postatakarékpénztári csekk számlára befizetéssel kérjük hozzánk juttatni.

Lelkészválasztás és lelkészi javadalom című első cikkünk után előző számunkban odátétett,

WACHA tisztít, mos, fest kifogástalanul Debrecen, Simonffy-u. 55.

hogy „vége következik“. Ez a jelzés téves volt, mert a cikk ott befejeződött. Folytatása lesz a jövő évi folyamban: *maga a lelkészválasztási törvénytervezet*. Erre a nagyon érdekes és az ellenkező véleményűek részéről is méltán igen értékesnek talált munkára, melyet a jövő évi első számunkban kezdünk közölni, már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Kölcshont kereső egyházak figyelmébe! A Baltazár—Amerikai Alapítványnak mintegy ezer-millió korona kihelyezni való pénze van, amit egyházaknak és egyházi intézményeknek adhat. A feltételeket, melyek igen előnyösek, előző számunkban már közöltük, de annyiban tévesen, hogy az első helyen bekebelezés meg a presbiterek részéről való jótállás nem együttesen kell, hanem *vagylagosan*. Tehát a biztosíték *vagy* a bekebelezés, *vagy* a presbiterek jótállása.

A keszthelyi református egyháznak nagy napja volt november 29-én. Incze Gábor budapesti református lelkész, a Kálvin Szövetség titkára utazott le Keszthelyre az egyház meghívására és d. e. 10 órakor istentiszteletet tartott a helybeni leányiskola nagytermében. Istentisztelet után a Kálvin Szövetség céljáról és fontosságáról beszélt és hangoztatta a helyi fiók megalakulásának fontosságát. A hívek Incze Gábor szavainak hatására nagy lelkesedéssel kimondták a helyi fiók megalakulását és egyhangulag Kesztyüs Lajos gazd. akad. r. tanárt, a keszthelyi református egyház gondnokát választották meg elnökévé. Délután 1/2 4 órakor tartotta a Bethlen Gábor-kör Jókai ünnepélyét, mely minden jelenlevőben felejthetetlen emlékeket hagyott. Az ünnepély műsora a következő volt. 1. Himnusz. Játszotta az Akadémia hallgatóinak „Praxi banda“-ja. 2. Imádságot mondott Reichert Gyula evang. lelkész. 3. Megnyitó beszédet mondott Kesztyüs Lajos tanár, a Kör védnöke. 4. Jókai: „Utcaszögletén ül a csonka hős“. Szavalta Tompai Bálint, a Bethlen Gábor-Kör tagja. 5. Jókairól emlékbeszédet tartott Incze Gábor református lelkész, a Kálvin Szövetség titkára. 6. Magyar nótákat játszott az Akadémia „Praxi banda“-ja. 7. Jókai című költeményét szavalta Kesztyüs Balogh Margit. 8. Bezáró beszédet tartott Lehner János, a Bethlen Gábor-Kör alelnöke. 9. „Hiszekegy“. Játszotta a „Praxi banda“.

A szegedi református egyház december 5-től június 5-ig minden hónap első szombatján zene-történeti előadásokat és orgona hangversenyeket rendez Arokháty Béla közreműködésével.

Az amerikai protestáns püspöki egyház zsinata megfosztotta papi jellegétől Montgomery Brown pü-pököt, aki „Kommunizmus és Keresz-

tyénség“ című könyvében a keresztyénség alapvető igazságaival ellentétes tanokat hirdetett.

Az augsburgi hitvallás eredeti példányát, amelyet 1530-ban V. Károly császárhoz benyújtottak, a német nemzeti múzeum levéltárában megtalálták.

A társadalom ellen elkövetett hét bűnt a következőképpen sorolja fel a dr. Hoffmann Ferenc eleven szerkesztésében a canadai Saskatoonban megjelenő „Az Othon“ című lap: 1. Politika elvek nélkül. 2. Gazdagság utáni hajsza munka nélkül. 3. Élvezet, gyönyör, lelkiismeret nélkül. 4. Tudás jellem nélkül. 5. Kereskedelem erkölcs nélkül. 6. Tudomány emberbaráti szeretet nélkül. 7. Istenimádás áldozat nélkül.

A youngstowni magyar református egyház október hó 4. napján tartott közgyűlésén egyhangulag kimondta, hogy az amerikai presbiterianus egyház kötelekéből kilép, független egyház lesz és a Független Amerikai Magyar Református Egyház egyház-megyéjéhez csatlakozik.

Szerkesztői üzenetek.

Hátrafékos előfizetőink számára postai befizetési lapokat küldtünk szét, nagyon kérjük, szíveskedjenek azokat mielőbb felhasználni és pedig a jövő évi előfizetési díj beküldésére is.

B. I., Gáva. Megjött, köszönjük, a jövő év első számában jön. **M. I., Vasmegeyer.** A pénz megjött. De a lap szellemi szükségleteiről se tessék elfelejteni.

Beiratkozási hirdetés. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem mind a négy (református hittudományi, jog- és államtudományi, orvosi és bölcsészeti, nyelv- és történettudományi) karán a rendes beiratkozások az 1925—26. tanév II. felére 1926 január hó 14-én kezdődnek és bezárólag 25-ig tartanak. Utólagos beiratkozásra engedélyt február hó 6-ig az illetékes kari dékán, február hó 18-ig bezárólag az egyetem Rectora adhat. Utólagos beiratkozásnak azonban a megállapított létszám keretén belül csak azokra nézve van helye, akik valamely más főiskolán azért nem voltak felvehetőek, mert ott a létszám betelt. Ezt a körülményt azonban az illető főiskolához beadott s a létszám betelte miatt föl nem vételt igazoló dékáni záradékkal ellátott eredeti kérvény, vagy az illetékes kari dékán bizonyítványának becsatolásával tartoznak igazolni. A tudományegyetemre a fennálló törvények és rendeletek értelmében csak oly egyének iratkozhatnak be, kik nemzethűségük és erkölcsi tekintetben feltétlenül megbízhatók és csak oly számban, amennyinek alapos kiképzése biztosítható. E rendelkezések az előző tanévekben beiratkozva volt rendes és rendkívüli hallgatók beiratkozási jogát nem érintik, amennyiben nemzethűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való megbízhatóságukat megfelelően igazolták. Beiratkozni csak

Kun József késműves és mű-összőrűs, Debrecen, Széchenyi utca 1 sz.

FISCHER ADOLF ÉS FIA posztónagykereskedő. Férfi és női öltöny és kabát szövetek nagy választékban, papi fekete szövetkülönlegességek. Debrecen. Piac-u. 61.

engedéllyel lehet. Beiratkozásért tehát mindenkinek folyamodnia kell. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványt annak a karnak a dékanjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványokat 1925. évi december hó 15. és 31-ike között kell benyújtani. A nemzethűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való feltétlen megbízhatóságnak elbírálása céljából minden első ízben folyamodónak a következő okmányokat kell folyamodványához csatolnia: 1. Születési anyakönyvi kivonatot. 2. Középszkolai érettségi bizonyítványt. 3. Erkölcsi bizonyítványt folyamodónak eddigi magatartásáról, különösen a nemzethűség szempontjából (városi vagy községi előljárástól). 4. Közhatóságtól bizonyítványt a szülők foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről s arról, mióta laknak jelenlegi lakohelyükön, azelőtt hol laktak és mivel foglalkoztak. 5. Annak a középiskolának, amelyen a VIII. osztályt végezte, igazgatója által kiállított bizonyítványt eddigi magatartásáról és arról, alkalmas-e főiskolára való felvételre. A nemzeti hadsereg tényleges állományú tisztjei a m. kir. honvédelmi Miniszter írásbeli engedélyével kérhetnek beiratkozási engedélyt s akik csak az 1., 2. pont alatt említett okmányokat tartoznak bemutatni. Tényleges szolgálatban álló állami tisztviselők valamely tudományokra csak felettes hatóságuk engedélyével iratkozhatnak be. A beiratkozási engedély ugyanannak az egyetemnek ugyanazon karán a hallgatók egész tanulmányi idejére érvényes. Két félévi megszakítás után azonban — kivéve a katonai szolgálatra történt behívást — az engedély megszűntnek tekintendő. A jog- és államtudományi karon előadott államszámviteltanra a kellő igazolás és az alaki előképzettség fentforgása mellett rendkívüli hallgatókul való felvétel tekintetében korlátozás ez idő szerint nem áll fent. A tandíjat a vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr későbbben fogja megállapítani Tandíjmentesség, valamint köztisztviselői tandíjkedvezmény elnyeréséért a folyamodványok a rendes beiratkozási határidő alatt (január 14—25) adhatók be az illetékes karokhoz. Debrecen, 1925. évi december hó 9-én. Dr. Lencz Géza s. k., e. i. Rector.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Gazdaságokba,
építkezésekhez és tetők fedéséhez
minden vasanyagot szállít.

Telefon 6.

FITTLERSÁNDOR

orgona és harmónium gyára
Pesterzsébet, Határ-ut 20.

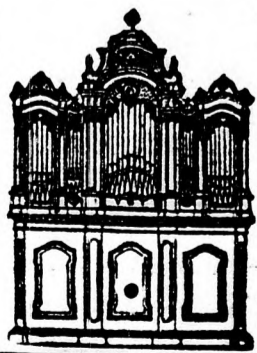
Készít:

Új Orgonákat,
Orgonasípokát,

iskolai és templomi
Harmóniumokat.

Javítások gyorsan, szak-
szerűen mérsékelt áráért
Arjegyzők eskülvétségvetés díjtalan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

BETHLEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN

(Budapest, IX. ker., Kálvin-tér 8. sz.)

már kapható,

illetve a pénz előzetes beküldésé-
vel, vagy utánvétellel megrendelhető

dr. Ravasz László püspök

NŐI IMAKÖNYVE

egészvásznon kötésben K 62,500
puha bőrkötésben. K 125,000
párnázott bőrkötésben, arany metszéssel K 175,000
amatőrkötésben K 250 000

Az imakönyv előírása külön is megjelent „ÜN-
NEPNAPOK” címmel. Elmélkedéseket és imá-
kat tartalmaz házi istentiszteletek céljaira.

Egész vászonkötésben K 30,000
Puha bőrkötésben. K 100,000

Postán való küldésnél bármelyik példány 50°0 koronával több

FARKAS KÁLMÁN

orgona-, zongora- és harmóniumkészítő
Debrecen, Nyil-utca 39. Saját ház.

Műterem: Darabos-u.17.sz.

Készít új orgonákat művészi kivitelben. Régi
orgonákat légnymású rendszerre átalakít, javít,
tisztít, vállal teletűszés mellett. Új hangolásokat,
évi gondozást, vill. fűjtató berendezések készítését
Zongorák és harmóniumok hango-
lását, javítását vidéken is eszközölöm

Szlezák László

harang-ércöntőde, harang-
felszerelés- és haranglábgyár

Budapest VI., Frangepán-u. 77.

(Saját házában.)

A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti
„ÖRHÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal.

TELEFON: 139-62.

Az 1900. évi párizsi világ, 1921. és 1923. évi
vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel ki-
tüntetve. — Számos egyházi elismeréssel.

Debreczeni István

órásmeister Debrecen, Péterfia-u. 8

Speciális órák javítása
Mindennemű órákraktára

Debrecen szab. kir. város
és a Tiszántúli református egyházkerület

„Méliusz“

könyvkereskedése, könyvkiadóhivatala, zenemű-
papír- és írószerkereskedése
Debrecen, Ferenc József-út 26.

Értesítés

a zsoltárok árairól.

32° legkisebb zsoltár

papirkötésben	K	31,600
félvászon kötésben	K	37,300
egészvászon kötésben	K	41,700

16° iskolai kiadású zsoltár

papirkötésben	K	42,800
félvászon kötésben	K	47,500
egészvászon kötésben	K	59,800

8° oktáv alakú zsoltár

papirkötésben	K	58,600
félvászon kötésben	K	64,300
egészvászon kötésben	K	74,500

4° quartalak, nagybetűs zsoltár

papirkötésben	K	112,800
félvászon kötésben	K	119,300
egészvászon kötésben	K	144,200

Ajánljuk ezenkívül díszkötésű zsoltárainkat
a következő minőségekben, alakban és árakban:

II. kiadás, prózába szedve 16° alaku

díszvászon, kehely és préselésel	K	100,000
díszvászon, párnázott, vörösmetszés, tokban	K	180,000
díszbőr, párnázott, arany-metszés, tokban	K	280,000

32° alaku zsoltárok

Hajlítható díszvászon kötés (Kötés alatt)	—	—
Párnázott díszv. kötés, valódi arany-metszéssel	K	160,000
Celluloid-csontköt valódi arany-metszéssel (Kötés alatt)	—	—
Valódi bőrköt., párnázott, valódi arany-metszéssel	K	240,000
Valódi antilopbőr, különböző színekben	K	240,000
Valódi bőrköt., különböző színekben, arany-metszéssel, párnázott bőrtokban, hordozó szíjjal	K	400,000

Ajánljuk dúsan felszerelt tankönyv,
írószer, iskolai segédeszközöket tartalmazó raktárainkat.

„Méliusz“ könyvkereskedés
Debrecen,
Ferenc József-ut 26.

TELEFON: 113-44. SZÁM.

LOPOS GYULA iskolapadok

athletikai sportcikkek,
iskolai bútorok,

tornaszerek gyára

BUDAPEST, III., BÉCSI-ÚT 85.

Árjegyzéket és költségvetést
felszólításra küldök. VAVAVA 19—20

Templomharangokat

és összhangzó harangozatokat
a legfinomabb harangfémöntvény-
ből, tiszta esengésű, előre meg-
állapított szavatolt harangokkal

tíz évi jótállás mellett

harangszerelvényeket, forgatható
vaskoronával, harangállványokat
hengerelt vasból, szabadonálló va-
lamint fekvő elrendezéssel gyárt

WALSER FERENCZ

tűzoltási szerek és szivattyúk
gyára, harang- és fémöntöde

Budapesti VI, Lomb-utca 34-36.

Villamos megálló: Váci-ut, Láng-gyár.

Telefon 95—50. Telefon 95—50.